

Offert. Benedictus es Domine doce me justificationes tuas. Benedictus es Dne doce me justificationes tuas in labiis meis pronunciaui omnia iudicia oris tui.

Secreta. Adesto Dne pro tua pietate supplicationibus nostris, et suscipe hostiam, quam tibi offerimus pro famulo tuo N. jacente in grabatto præstans salutem non corporis, sed animæ suæ potente præsempit Dns indulgentiam ei omnium iniquitatum suarum propter immensam misericordiam tuam, et per intercessionem omnium Sanctorum tuorum, ut per hoc quod sustinet flagellum, a sanctis angelis tuis suscepta ejus anima pervenire mereatur ad

tuæ gloriæ regnum. Per. *Infra act.* Hanc igitur oblationem quam tibi offerimus pro famulo tuo N. quesumus Dne ut placatus accipias, et des ei celeste desiderium in exitu de corpore suo, et spiritum refrigerii. Per.

Com. Redime me Deus Israel. *Ad complendum.* Gratias agimus Dne multiplicibus largitatibus tuis, ex quibus animas in te sperantium sanare consuevisti. Nam confisi de tua pietate precamur, ut miserere digneris famulo tuo, ne prævaleat adversus eum adversarius in hora mortis illius de corpore, sed transitum mereatur ad vitam. Per.

ORDO AD VISITANDUM INFIRMUM

(Ex cod. Rhenang. sæc. XI cir.)

Cum unguendus est infirmus, tunc sacerdos indutus alba et stola, præcedit cum oleo infirmorum, aqua benedicta, cruce, et duobus candelabris, et conventus sequitur, psalmo Miserere imposito, dicendaque primo hæc collecta a sacerdote. Omnipotens sempiternus Deus, qui per beatum apostolum tuum dixisti. Infirmatur quis in vobis, inducat presbyteros ecclesiæ, et orent super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini: et oratio fidei salvabit infirmum, et alleviabit eum Dominus, et si in peccatis sit, dimittuntur ei. Te suppliciter exoramus, ut hic famulus tuus per ministerium nostræ unctionis, et donum tuæ sanctæ pietatis, peccatorum suorum veniam consequi, et ad vitam æternam pervenire mereatur. Per.

Imponuntur VII. psalmi cum antiphonis istis:

Ant. Sana me Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea, et anima mea turbata est valde: sed tu Domine convertere, et eripe animam meam. *Psal.* Domine ne in furore.

Ant. Erat quidam regulus, cujus filius infirmabatur Capharnaum: hic cum audisset, quia Iesus veniret in Galileam, rogabat eum, ut sanaret filium ejus. *Ps.* Beati, quorum.

Ant. Domine puer meus jacet paralyticus in domo, et male torquetur. Amen dico tibi, ego veniam, et curabo eum. *Ps.* Dne ne in furore.

Ant. Cor contritum, et humiliatum Deus ne despicias; sed propter magnam misericordiam tuam miserere mei Deus. *Ps.* Miserere.

Ant. Domine descende, ut sanes filium meum, priusquam moriatur: Dicit ei Iesus: vade filius tuus vivit. *Ps.* Domine exaudi.

Ant. Domine non sum dignus, ut intres sub lectum meum, sed tantum dic verbo, et sanabitur puer meus. *Ps.* De profundis.

Ant. Cum sol autem occidisset, omnes qui habe-

bant infirmos variis languoribus ducebant illos ad Jesum et curabantur. *Ps.* Domine exaudi.

Interim sacerdos hoc modo facit unctionem: Pollici oleum illinit, et cum pollice signum imprimit super utrumque oculum ita dicendo, singulis autem vicibus repetendo: Per istam unctionem, et suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus (Jes. Christ.) quidquid peccati (deliquisti) per viam, per auditum, per gustum, per odoratum, per tactum, per incessum (pedum), per ardorem libidinis.

Postea preces istæ cum seq. collectis dicuntur:

Salvum (salvam) fac servum (ancillam) tuum (tuam).

Mitte ei Domine auxilium de sancto.

Nihil proficiat inimicus in eo (ea).

Esto ei Domine tarris fortitudinis.

Dominus vobiscum. *Oremus.*

Deus, qui famulo tuo ter quinos annos ad vitam donasti, ita et famulum tuum a lecto egritudinis tua potentia erigat ad salutem. Per.

Respice Domine famulum tuum infirmitate sui corporis laborantem, et animam refove, quam creasti; ut castigationibus emendatus continuo se sentiat tua medicina salvatum. Per Christum Dominum nostrum.

Deus qui facturæ tuæ pio semper dominaris affectu, inclina aurem tuam supplicationibus nostris, et famulum tuum ex adversa valetudine corporis laborantem placatus respice, et visita in salutari tuo, ac cælestis gratiæ præsta medicinam. Per Christum.

Deus qui humano generi, et salutis remedium, et vitæ æternæ munera contulisti; conserva in famulo tuo tuarum dona virtutum: et concede, ut medelam tuam non solum in corpore, sed etiam in anima sentiat. Per.

Virtutum cælestium Deus, qui ab humanis corporibus omnem languorem, et omnem infirmitatem

præcepti tui potestate repellis, adesto propitius huic famulo tuo; ut fugatis infirmitatibus et viribus receptis, nomen sanctum tuum instaurata protinus sanitate benedicat. Per X.

Domine sancte Pater omnipotens æterne Deus, qui fragilitatem conditionis nostræ infusa virtutis tuæ dignatione confirmas, ut salutaribus remediis pietatis tuæ corpora nostra et membra vegetentur super hunc famulum tuum, propitius intende: ut omni necessitate corporeæ infirmitatis exclusa gratia in eo pristinae sanitatis perfecta reparetur. Per Dominum.

Exaudi, Domine, preces nostras, et tibi confitentis parce peccatis; ut quem conscientia reatus accusat, indulgentia tuæ miserationis absolvat. Per.

Præveniat hunc (hanc) famulum (famulam) tuum (tuam) quæsumus Domine misericordia tua: ut iniquitates ejus celeri indulgentia deleantur. Per.

Domine Deus noster, qui offensione nostra non vinceris, sed satisfactione placaris, respice quæsumus ad hunc famulum tuum, qui se tibi peccasse graviter confitetur, tuum esse ablutionem dare criminum, et veniam præstare peccantium, qui dixisti pœnitentiam te malle peccatorum, quam mortem; concede ergo Domine hoc; ut tibi pœnitentiæ excubias celebret, et correctis actibus suis conferri sibi a te sempiterna gaudia gratuletur. Per.

Adesto Domine supplicationibus nostris, nec sit ab hoc famulo tuo N. clementia tuæ longinqua misratio: sana vulnera, ejusque remitte peccata, ut nullis iniquitatibus a te separatus tibi Domino semper valeat adhærere. Per.

Adesto Domine supplicationibus nostris; et me qui etiam misericordia tua primus indigeo, clementer exaudi: ut quem non electione meriti sed dono tuæ gratiæ constituisti operis hujus ministrum; da fiduciam tui muneris exequendi, et ipse in nostro ministerio, quod tuæ pietatis est, operare. Per.

Præsta quæsumus Domine huic famulo tuo N. dignum pœnitentiæ fructum, ut ecclesiae tuæ sanctæ, a cujus integritate deviarat peccando, admissorum reddatur innoxius veniam consequendo. Per.

Deus humani generis benignissime conditor et misericordissime reformator, qui hominem invidia diaboli ab æternitate dejectum unici filii tui sanguine redemisti; vivifica hunc famulum tuum, quem tibi nullatenus mori desideras; et qui non dereliquisti devium, assume correctum. Moveant pietatem tuam quæsumus Domine, hujus famuli tui lacrymosa suspiria. Tu ejus medero vulneribus; tu jacenti manum porrigere salutarem, nec ecclesia tua aliqua sui corporis portione vastetur; ne grex tuus detrimentum sustineat, ne de familia tuæ damno inimicus exultet, nec renatum lavacro salutari mors

secunda possideat. Tibi ego Domine, supplices preces, tibi fletum cordis effundimus; tu parce confitenti, ut sic in hac mortalitate peccata sua te adjuvante defleat, qualiter in tremendi iudicii die sententiam æternæ damnationis evadat, et nesciat, quod terret in tenebris, quod stridet in flammis; atque ab erroris via ad iter reversis justitiæ nequaquam ultra vulneribus saucietur, sed integrum sit ei, atque perpetuum, et quod gratia tua contulit, et quod misericordia reformavit. Per eundem.

Deus infirmitatis humanæ singularis præsidium, auxilii tui super infirmum nostrum ostende virtutem, ut ope misericordiæ tuæ adjutus ecclesiae tuæ sanctæ representari mereatur. Per.

Domine sancte Pater omnipotens æterne Deus, qui benedictionis tuæ gratiam ægris infundendo corporibus facturam tuam multiplici pietate custodis, ad invocationem nominis tui benignus assiste, et hunc famulum tuum liberatum ab ægritudine et sanitati donatum dextera tua erigas, virtute confirmes, potestate tuearis, et ecclesiae tuæ, sanctisque altaribus tuis cum omni desiderata prosperitate restituas. Per.

Deus misericors, Deus clemens, qui secundum multitudinem miserationem tuarum peccata pœnitentium deles, et præteritorum criminum culpas venia remissionis evacuas, respice super hunc famulum tuum, et remissionem sibi omnium peccatorum suorum tota cordis confessione poscentem deprecatus exaudi.

Renova in eo piissime Pater, quidquid terrena fragilitate corruptum, vel quidquid diabolica fraude violatum est; et in unitate corporis ecclesiae tuæ membrorum perfectam remissionem restitue. Miserere Domine gemituum, miserere lacrimarum, et non habentem fiduciam nisi in tua misericordia ad sacramentum reconciliationis admitte. Per.

Majestatem tuam Domine supplices deprecamur, ut huic famulo tuo squalore pœnitentiæ macerato miserationis tuæ veniam largiri digneris: ut nuptiali veste recepta ad regalem mensam, unde ejectus fuerat, mereatur introire. Per.

Absolve Domine animam famuli (æ) tui (æ) per intercessionem beatissimæ Dei genitricis Mariæ, et beati Petri, et omnium Sanctorum ab omni vinculo delictorum, antequam separatur a membrorum compagine terrenorum, et præsta ut cum cœperit a corpore separari, mereatur a beatissimis et benignissimis angelis suscipi, atque tuis piissimis conspectibus præsentari, et in sinum beatæ requiei te donante deduci. Per.

Si exitus ejus tardior fuerit agenda est ipso domino Abbate vel Priore pronuntiante Letania hoc modo: